

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про Службу військового капеланства»

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту Закону

Зі здобуттям Україною незалежності військові капелани регулярно здійснюють задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців Збройних Сил України та інших військових формувань, однак на законодавчому рівні їх діяльність ніколи не була врегульована.

З початком вчинення Російською Федерацією злочину агресії проти України та здійсненням тимчасової окупації наших територій військові капелани відразу вирушили в зону проведення антитерористичної операції для моральної та духовної підтримки військовослужбовців та надалі здійснюють свою діяльність на території проведення Операції об'єднаних сил.

Вони стали невід'ємною частиною особового складу у Збройних Силах України, Національній гвардії України, Державній прикордонній службі України та інших військових формувань, тому Кабінетом Міністрів України було видано розпорядження № 677 “Про службу військового духовенства (капеланську службу) у Збройних Силах України, Національній гвардії, Державній спеціальній службі транспорту та Державній прикордонній службі”, яким було розпочато впровадження інституту капеланства в підрозділах Збройних Сил України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань.

Однак, незважаючи на початок становлення діяльності військових капеланів, існує ряд проблем, які вимагають законодавчого врегулювання. Законопроект розроблений для закріплення в законодавстві поняття військового капеланства, створення відповідної служби, визначення статусу військових капеланів та надання їм гарантій соціального захисту.

Проект Закону розроблявся за участі військовослужбовців, а також військових капеланів, які є представниками різних конфесій з метою створення Служби військових капеланів, яка зможе здійснювати задоволення духовно-релігійних потреб особового складу з урахуванням поліконфесійності нашої держави.

2. Мета та завдання проекту Закону

Метою проекту Закону є створення Служби військового капеланства та законодавче закріплення статусу військових капеланів як військовослужбовців, визначення організаційно-правових засад взаємодії військових формувань і релігійних організацій у процесі забезпечення функціонування інституту військового капеланства з метою реалізації військовослужбовцями Збройних Сил України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань та членами їх сімей права на свободу совісті, світогляду та віросповідання з урахуванням поліконфесійності нашої держави.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту

Законопроектом пропонується впровадження в законодавстві України поняття Служби військового капеланства, її структуру, підпорядкування та загальну чисельність. Закріплюється статус військових капеланів як військовослужбовців, що надає їм відповідні соціальні гарантії та встановлюються вимоги до осіб, які можуть бути військовими капеланами.

Даються визначення поняттям «духовно-релігійні потреби», «задоволення духовно-релігійних потреб», «душпастирська опіка», «консультування командування з духовно-релігійних питань» та іншим поняттям.

Законопроект чітко розмежовує діяльність церкви і держави та визначає принципи, на яких здійснюється діяльність Служби військового капеланства. Визначає функціональні обов'язки військового капелана як військовослужбовця.

З метою належної організації задоволення духовно-релігійних потреб особового складу Збройних Силах України, Національної гвардії України, Державної прикордонної служби України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань проектом Закону перебачено запровадження відповідних квот конфесійного представництва відповідно до потреб особового складу з урахуванням поліконфесійності нашої держави.

Крім того, з метою забезпечення міжконфесійної злагоди та порозуміння у сфері організації заходів задоволення духовно-релігійних потреб військовослужбовців і членів їх сімей законопроектом передбачається створення як дорадчих органів Міжконфесійних рад з питань військового капеланства при Міністерстві оборони України та Міністерстві внутрішніх справ України.

4. Стан нормативно-правової бази у сфері правового регулювання

У даній сфері регулювання діють Конституція України, Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації», Закон України «Про Збройні Сили України», Закон України «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу», Закон України «Про Національну гвардію України», Закон України «Про Державну прикордонну службу України», Статут внутрішньої служби Збройних Сил України, затверджений Законом України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту не потребує додаткових фінансових і матеріальних витрат за рахунок Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-політичних наслідків прийняття

Прийняття проекту Закону буде сприятиме забезпеченню конституційних права на свободу віросповідання та задоволення релігійних потреб

військовослужбовців Збройних Силах України, Національній гвардії України, Державній прикордонній служби України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, в тому числі військовослужбовців, які беруть безпосередню участь в Операції об'єднаних сил.

Крім того, прийняття законопроекту визначить правовий статус військових капеланів у Збройних Силах України, Національній гвардії України, Державній прикордонній служби України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань як військовослужбовців, що вирішить питання із забезпеченням соціальних гарантій військових капеланів, які також як і військовослужбовці беруть безпосередню участь в Операції об'єднаних сил, що сприятиме підвищенню моральної та духовної підтримки військовослужбовців та членів їх сімей.

Народний депутат України

Костенко Р.В. (посв. № 221)

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Апарат Верховної Ради України

№ 221д9/1-2021/15913 від 21.01.2021

Підписувач:Костенко Роман Васильович

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000004F162F001B5C8E00

336388

Дійсний до: 14.01.2023 0:00:00